

મંદ્રેસા મોહમ્મદીયા અરબીયા રાહેરની શાખા હશાઅતુલ-હરલામ નંબર ૧૩

ખુદા પાક ફરમાવે છે

“ખરેખર દીન (સત્ય) અલ્લાહ પાકના નજીક માત્ર ઇસલામ છે.”

આલે ઇમરાન રોકૂ ૨,

અર્થ ધર્મનું ખંડન

અને ૨૭-૫-૧૯૨૫

ઇસ્લામનું મંડન

૮૪

રચી છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા

મોહમ્મદ હુસૈન ખિન હજરત મૌલાના કાસી હાફિઝ ઇસમાઇલ

મેનેજર મંદ્રેસા મોહમ્મદીયા અરબીયા:

રાહેર જ.—સુરત

સન ૧૫ ધીનીયા ૧૩૪૬ ના અનુસાર સમાચાર પ્રોગ્રામ પ્રેસમાં અગ્રણ્યતાય રતનજી
દલાલના મેનજ વિચાર્યા અન્ડ મા નમકી યા'ય.

માસ ઝિલ્હજજ સને ૧૩૪૬ હીજરી

આવૃત્તિ પહેલી

ભેટ

પ્રત ૨૦૦૦

મરહુમ હાજી મુસાફ સાલેહુદ્દા: હમ્મવતુને હશલામ વકફે ફકર તરફથી ભે.

૧૨૧૦૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી ગ્રંથોપસંગ્રહ

૧૨૧૦૬

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૧૦૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ આર્યધર્મનું યંત્ર

વિષય પરંપરાગત : ૯

આર્ચાધર્મનો ખંડન અને ઇસલામનો મંડન

શુદ્ધ ખુદાના નામથી જે મોટો મહેરમાન રહમકર્તા છે.

મવં સ્તુતિ તે પવિત્ર ખુદા માટે છે કે જે હંમેશાથી છે. અને હંમેશા રહેશે. અને દરેક તથા સલામ તે જાતપર થાઓ કે જેવળ ખુદા તરફથી પ્રકાશ થઈલા ચીરાગ થઈ દુન્યામાં પધાર્યા હતા અને ભલા માણસોના દિલમાં નુરનું અજવાળું ફેલાવી આપ્યું અને જેવાનું પવિત્ર નામ મોહમ્મદ છે. સસલાતુલ્લાહ અલોહે વખસા અલોહી વ-અસ્લામેહી હલા યવમિદદીન.

એ પછી ખાદેમે કામ મોહમ્મદ કુમૈન રહેરી ગુજરાત દેશના મુસલમાન ભાઈઓની ખિદમતમાં અરજ કરે છે કે એક મુદતથી આર્ચા સમાજવાળાઓએ ઇસલામ મટાડવાનો મંડુખો બાંધ્યો છે. અને વખતો વખત એ વિષે તેઓ પોતાની પુરી કાશિસા કરતા રહે છે. પણ જે ઇસલામનો સંભાળનાર રખુલ-આલમીન (અલ્લાહ) હોય ત્યારે શું આ નાપાક-અપવિત્ર હસાત ધરાવનાર પુરપોથી મરી જશેક ?

“ઈ ખિયાલસ્તો મહાલસ્તો બેનૂ”

તેઓએ જ્યારે જ્યારે ઇસલામ સાથે મુકાબલો (વાદવિવાદ) કીધો ત્યારે તેઓને તેઓના ફાળામાં ફસવાઈ તથા નહામવા સિવાય બીજું કંઈ આવ્યું નથી પણ માણસ જ્યારે બેશરમી અખિતવાર કરી નફરત થઈ જાય છે ત્યારે તે આહો તે કરી બેસે છે.

આજકાલના ચાલુ દિવસોમાં પણ તેઓએ પોતાની જુની ટેવ પ્રમાણે આગ્રહ મથુરા વિગેરે જલ્લાઓમાં ઇસલામનો મુકાબલો કર્યો હતો અને ત્યાંના ઇસલામી ઉલમાઓથી હારી નીચું બોઈ નહારવા હતા અને ફાયદો મેળવવાની જગ્યા સખત નુકસાની ઉઠાવવી પડી,

તે આ છે કે જ્યારે તેઓના પ્રચારકોએ ઇસલામની સમ્મ્યાત તથા તેનું સત્યપણું વિષેના ભાવણો ઇસલામી ઓલમાઓથી સાંભળ્યાં તો તેઓમાંથી કેટલાંક ઇસલામના ગુલામ થઈ ગયા હતા (મુસલમાન બની ગયા હતા) અને જે કાંઈ થયું તે કાંઈ જનર જુલમથી થયું નથી.

જ્યારે તે જગ્યાઓમાં તેઓનું કાંઈ વળ્યું નથી અને કામચાળ નહીં થયા અને મદદ તથા કનેદ ઇસલામને મળી ત્યારે હવે મોહુ ગુજરાત દેશ નરક ફેરવ્યું અને ગુજરાતમાં જે તેઓએ પોતાના ધર્મ ફેલાવવાની હીલચાલ કરી છે તે આપ સાહેબોને જાણાઓઈ જણાશે (ખુદાપાક તેઓને વધુ ફસાવ કરે અને તેઓના કરેલાનો ફળ તેઓને અપાડે.)

પણ સારી રીતે યાદ રાખશો કે મુસલમાનો એવા નિરખળ નથી કે તમારા આવા લચર ધર્મને કબુલ કરી લેશે.

અને આ જે તેઓની હીલચાલ છે એથી ઇસલામીઓને કાંઈ પણ નુકસાન થવાનું નથી એટલુંજ નહીં પણ એથી તો તેઓ પોતાના ધરમથી સારી રીતે વાકેફ થઈ જવાના અને ઇસલામમાં પાકા થવાના વળી પોતાની બેશ્વાન નીન્દથી ગતી જશે. મતલબ કે આ તેઓની હીલચાલ ઇન્શાલ્લાહ ઇસલામ માટે નુકસાનકારક નથી. પણ ઘણી રીતે બે મુળ ફાયદો આપનારી વસ્તુ સમાન થઈ પડશે.

હવે હું આપ સાહેબોની સામે ઇસલામ તથા આર્ચા ધર્મ બંનેના ખતલાવેલા ધર્મોધના (અકીદાઓનો) મુળનો નમુનો જાહેર કરી આપું છું અને તેની સાથે આ પણ દેખાડવા આપું છું કે બંનેમાં ખુદાઈ ધર્મ કયો અને માણસે

ખનાવેલો ધર્મ કયો છે. તમોજ બન્સાક કરી લેશો (ખુદાજ અને બસ છે અને તેજ સાથે શામ કરી આપનાર છે. અને એ વિષેની હું તેનીજ પાસે મદદ ચાહું છું).

આર્યા મુસલમાનોને અને મુસલમાનો આર્યાઓને કહે છે કે! તમે તે પિયારા ખોદાની ઝોળખમાં અધુરા રહ્યા છો. અને બન્ને એમ ચાહે છે કે તે પિયારાની એટલે ખોદાએ કુદરતની ઝોળખ કે જ્યાં સુદ્ધી પહોંચી શકતી નથી મેળવવી જોઈએ. જેના વિષે તેઓ હમને કહે છે કે તમે તેના માર્ગથી બટકેલા છો અને હમે તેઓને કહીએ છીએ. કે તમે બટકેલા છો. અને વાત ઘણી નાની છે. બે એનો ચુકાદો અને ફેસલો થાય તો હમે બન્ને જુદા ધરમવાળા એકજ માર્ગે ચાલીશું.

આર્યા અને હમે આ વાતમાં તો એક મતે છીએ કે જુત પ્રસિદ્ધ નહીં કરવી જોઈએ. હવે જે છે તે ખોદાપાકની પવિત્ર જાત તથા તેના પવિત્ર ગુણો (સિક્ષાત) વિષે મતફેર ચાલે છે.

ખોદાપાકની જાત અને તેની કેટલીક સિક્ષાતો (ગુણો) વિષે કેટલીક તે વાતો છે કે જેને આર્યાઓએ માનેલી છે અને હજુવેર તેઓ માનતા ચાલ્યા આવેલા છે. અને જુઓ તો તેઓનું તેવું માનવું તે પાકે માલિકના ઉચ્ચા સ્તરનાને યોગ્ય નથી, એટલુંજ નહીં પણ તેમ માનવાથી તેના મરતબામાં તેનો ખટાકો થાય છે અને તેથી તે ખુદા! ખુદા રહેતો નથી.

બપોરે જે મજબૂત તથા જે ધર્મના અકીદાઓમાં કોઈ વાતો મેળ જેથી ખુદાએ કુદરત (પવિત્ર ખુદા) અને ખરા માલિકની પાસે રહે નહીં અને તે એક સાધારણ માણસ જેવો થઈ જાય ત્યારે શું તમા ધર્મ સિવધારવા એક છે? પરંતુ તેથી ખરાબ નજરેલા અને વધુ ખોટો ધર્મ બીજો કોઈ હશે નહીં કે જેમાં ખાલેક મખસુક (ઉમમ્ન કનારો અને ઉમમ્ન ધનારો)

તથા માલિક અને મખસુક (એટલે માલેક અને માલકીપણાની વસ્તુમાં) કાંઈજ ફરક ન હોય ત્યારે શું તમા ધર્મને કાંઈની પણ અકલ કબુલ રાખશે કે?

આર્ય ધરમના તે ખોટા અકીદાઓ કે જેને માણસ પોતાનો ધરમ સમજી બેસે જેનો નમુનો નીચે છે ત્યારે પછી તે આર્યો થયા પહેલાનો પાપી (નોંબે આર્યો) સત્ય માર્ગ તથા સુક્તિ માર્ગ મેળવનાર ચારજ કયાંથી કે જેને તમે આર્યાઓ અશુદ્ધીથી શુદ્ધીમાં લાવવાના શબ્દે ચરચાઓ છો? જવાબ આપો.

આર્યાઓના અકીદાઓ.

૧ આર્યાઓના આ અકીદો છે કે ખુદા અને પ્રકૃતિ (માદદો) અને જીવ (ફલ) અનાજી તથા કદીમ છે. અને પરવરિશ તથા પાસવાના ગુણમાં તેમજ બીજા ગુણોમાં તે તદેવમાં કાંઈ ફેર નથી (એટલે સર્વના ગુણો એકજ રીતે છે) ઉર્દુ સત્યાર્થ પ્રકાશ પ્રખ ૭૪ લીટી ૨૨

૨ આર્યા અને દયાનાંદજ આ વાતનો અકીદો રાખે છે કે કુદરતી ઉત્પત્તિને (એટલે કુદરતી ફેરી પ્રમાણે જેમ કુન્યા ચાલી આવે છે) તેને ખુદા ફેરફાર કરી શકતો નથી જેમકે અગ્નિ ની ગરમી પાણીની થંડક વિગેરે જેટલી વસ્તુઓ માદદી (પ્રકૃતિ) છે તેઓના રખાયલા ગુણોને તથા તારીરોને પ્રમેશ્વર પસંદગી ઉલટું કરી શકતો નથી આર્યાર્થ પ્રકાશ આજ્ઞાતિ બીજી પૃષ્ઠ ૮૧

સત્યાર્થ પ્રકાશમાં છે કે ખુદા હંસલત વગર. મજબુસને ઉમમ્ન કરી શકતો નથી. (એટલે કોઈ યીજના ઉમમ્ન કરવામાં આજળ જ્યાંસુધી પહેલી કોઈ યીજ ન હોય ત્યાં સુધી આ બીજી વસ્તુને ખુદા ઉમમ્ન કરી શકતો નથી. માદદી આ છે કે તેની કાંઈ પણ જડ હોવા વિના ખુદા નેસતીથી હસતીમાં લાવી શકતો નથી.

૪ સત્યાર્થ પ્રકાશ પૃષ્ઠ ૨૨૩ લીટી ૬ ઉપર છે કે પરમેશ્વરને ત્રણેવ જમાના (ત્રીકળ)

નો જાણનાર કહેવું તદન જટાલત (મુખાંધ) નું કામ છે.

૫ સત્યાર્થ પ્રકાશમાં છે કે ખુદા પાપીના પાપને વગર સજા આપે માફ કરી શકે નથી, મતલબ આ છે કે ઉમર ભરમાં જે તેણે પાપ કર્યા હશે તેની સજા તેને જરૂર ભોગવવીજ પડશે.

હવે આપણે ઇસલામી અકાઇઓને તપાસીએ અને તેના નમુનાઓ પછી તમારી સામે લખું છું. જેથી તમને સત્ય શું છે તે જણાય આવશે.

ઇસલામી અકાઇએ

૧ કુરઆન શરીફમાં છે કે ખુદાના ગુણોમાં કોઈ ભાગીદાર નથી અને તે સિવાય કોઈ અનાદી (અઝલી) નથી.

૨ કુરઆન શરીફમાં છે કે અલ્લાહ તઆલાને દરેક રીતે શક્તિ છે. જેમકે જે વસ્તુને તેના કાર્ય જેવા તેને ગુણો આપી ઉત્તમ કર્યા છે. તેમજ તેના ગુણોને તેમાંથી નેસત અને નાબુદ પણ કરી શકે છે. જેમકે અગ્નિમાંથી તેની ગરમી અને પાણીમાંથી તેની સરદીને દૂર કરી શકે છે.

૩ કુરઆન શરીફ શીખવે છે કે ખુદાજ નેસતીથી હસતીમાં લાવનાર છે.

૪ કુરઆન શરીફમાં છે કે તે માલેક ત્રણેય ઝમાનાનો જાણકાર એટલુંજ નહીં પણ સર્વ ઉત્તમ ધનારી વસ્તુઓનો જાણકાર છે. તેની જાણથી ત્રીકાળની કોઈ વસ્તુ વેગળી નથી.

૫ કોઈ ગમે તેવો ગુ-હો (પાપ) કરે અને ખુદાની તોળા કરી તેની માફી માહે તો તે બદલો લીધા વગર માફ કરી શકે છે. (કુરઆન શરીફ.)

મજકુર પાંચ અકાઇઓ આયાઓના તેમજ મુસલમાનોના એક મુનસિફ માણસની સામે લખીજાહેર કાંધા છે. તે વાંચી જાણી શકે છે કે ખુદાનું દયાળુ હોવું અને તેની પવિત્રતા અને તેની મોટાઈ કયા

ધર્મમાં લખાયાં છે. આયાઓના તે પાંચ નંબરો જે આપની સામે મુકાયા છે તે તો માત્ર નમુના દાખલ છે નહીંતો તેઓના બધાંજ એવા એવા અકાઇઓ છે કે તેથી ખુદા ખુદાજ રહેતો નથી અને દુ-માની વસ્તુઓ કરતાં પછી નિર્બળ તથા કમતી જગ્યામાં આવે છે.

જે જમાઅતમાં ખુદાની મોટાઈ અને તેની ઉંચ તથા તેનું માન ન હોય તે જમાઅત (રાહુ) કહી સત્ય માર્ગ ઉપર ચલ શકતું નથી. એટલુંજ નહીં પણ તે ગુમરાહ તથા ભટકેલાં છે.

એ વતરાક બીજું વિચારવાનું આ છે કે આર્થ ધરમમાં પાપો માફ થઈ શકતા નથી ત્યારે તે પાપની સજા ભોગવવી નક્કીજ થઈ અને તે સજામાં બીલાકું કુતરું સુવર કુકર ગધેડું બનવું પડશે તો પછી આ ધર્મને બીજા ધર્મ વાળો જેમકે મુસલમાન શા માટે કણલ કરીલે-કારણકે એક ધર્મ છોડી બીજા ધર્મને માણસ ત્યારેજ પમંદ કરે છે કે બીજો ધર્મ તેને નબળ તથા મુક્તિ અપાવતો હોય અને પહેલો ધર્મ મુક્તિ અપાવતો ન હોય તો હવે એક મુસલમાન કે જેણે એક લાખી મુદત સુધી ખુદાને એકજ જાણે તથા કદીમ-અઝલી એટલે અનાદી તેનેજ માનતો રહ્યો અને ખુદાના જે જે ગુણો છે તેઓને વિશેષ કરી તેમાજ માન્યા અને અનાબિયા (અલૈ) તથા ખાતેમુન નબીમ્પીન હજરત મોહમ્મદ મુસતફા (સલ)ને ખુદાના રસલ સમજ્યા અને આસમાની સર્વ કિતાબોને સત્ય માની હોય અને કુરઆન શરીફને ખુદાની ક્રીતાબ માની હોય અને ફરિસતા તથા હેવદના દીવસ અને તકદીર ઉપર ધમાન લાવ્યો હોય તો હવે તે મુસલમાન આયાઓના અકાઇ મુજબ સખત પાપી છે. અને ખુદાને જુલેલો તથા ખોટા માર્ગ ઉપર ચાલેલો છે અને તેણે તે મુદતમાં તરફ તરફનું જોસત તથા ચરબીઓનું તિક્કા કળાય જુદા જુદાને ઉઘાડ્યા કીધું

ત્યારે હવે એના આ પાપનું કાંઈ ડેકાણું છે એટલુંજ નહીં પણ તે ધણે પાપી અને ગુન્હાગાર છે. દુન્યામાં તેથી વધુ પાપી બીજો કોઈ નથી. હવે તેવો માણસ જો આયો થયો (ખુદાની પનાહ) તો તે કયા ફાયદા માટે, દુન્યાનું નુકસાન તો આ છે કે ગોરાત છુટું અને મરવા પછી આખરતનું નુકસાન આ છે કે તે મરીને સુવ્વર ફૂર થવાનો ત્યારે જે ધર્મમાં ખુદાની નેઅમતો ખાવાથી અભાગ્ય રહેવું અને મરવા પછી સુવ્વર કુતરા વિગેરે બનવું પડે તેને માણસ કેમ કબુલ રાખશે ?

હવે જરા ઇસલામી શિખામણુ બેઠ લો.

(પારહ ફમન અગ્રલમ રોફ ૩) ખુદા પાક ફરમાવે છે “એ મહારા ગુન્હાગાર બંદાઓ મારી રહમત થી તમે નાહિમ્મદ નહીં થઇ ગએા ખરેખર બધાં ગુન્હા વાહી દેશે અને ખરેખર તે ખુદા મોટા મહેરબાન અને દયાળુ છે ” અને આ આપત તે વેળા નાઝિલ થઇ કે ત્યારે મક્કાના કાફેરાઓ ઇસલામ લાવવાનો ઇરાદો કાઢ્યો હતો ત્યારે તેઓએ જનાબ મોહમ્મદ મુસ્તફા (સલ) થી પૂછ્યું કે જો હમો ઇસલામ લાવીએ તો શું હમારા આગલા ગુન્હાઓ જે હમોએ કર્યા છે જેમકે છુત પ્રસ્તિ વિગેરે તે માફ થશે કે નહીં ? જો માફ થાય નહીં તો હમને ઇસલામની કાંઈ જરૂરત નથી. કારણ કે ફરી ઇસલામ કબુલ કરવાથી લાભ શું થયો ! અને જો માફ થાય તો ખરેખર હમો ઇસલામ લાવીએ છીએ. તે વેળા આ આપત નાઝિલ થઈ હતી અને ફરમાવી દીધું કે તે બધાં આગલા ગુન્હાઓને ઇસલામ નો કલમો મટાવી દેશે. ત્યારે તે લેખિકા મુસલમાન થયા અને ઇસલામની સન્મયાદ તેઓના દિલો ઉપર જમી ગઇ.

હવે પાછા આપણે આર્થો ધર્મના ચોપાટી ઉપર જરા નીગાહ નાખી તેઓની દિલ બેહ-

લાવનાર રચેલા માર્ગને તપાસીએ તો કાંઈ વધુ સાર બેવાનો મળશે. આ એક એવો ધર્મ છે કે એમાં જો કોઈ હોશિયાર માણસ પોતાની જેટલી ધેરી નિગાહે જોય વિચાર કરશે તેટલું તેને એમાં તદન પોષણ જણાશે અને એ ઉપર પોતાની નફરત ભરી હંમેશની નીગાહ નાખવા વિના રહેશે નહીં.

હમો તમને એઓના ધડી કહાડેલા મસલા-ઓમાં નિગાહ નાખવા અરજ કરીએ છીએ જોઈ લો શું મજાનો તેમસલો છે, અને તે નિચાગનો મસલો છે કે જરૂરત હોય તો કોઈ સ્ત્રીને રાજી કરવા નજરગાજથી ઇશારો કરી તેના ઘરમાં જઈ રાતના આરામ કરી લે, અને કોઈ સ્ત્રીને પુરૂષની જરૂરત હોય તો બનરમાં આવી તેને જે ખૂબસુરત નજર પડે તો તેને કહી દે કે હું તારી ઇચ્છા રાખું છું માફ દિલ દંડુ કરી આપ. હવે તો સર્વ તરેહની મજામાં મજા જેનું મન ચાહે એક બીજાથી મજા ઉઠાવી લે કાંઈ રોક ટોક નથી સ્ત્રીનો ધણી કાંઈ શકતો નથી. લાચાર છે કારણ કે દયાનંદજી મહારાજના કહાડેલા ધર્મનો મસલો છે કોઈ આર્થાને એમાં જરાએ બોલવાની જગ્યા નથી. છતાં કોઈ આર્થો એ વિષે કાંઈ વિદેહ બોલ્યો હોય તો આર્થો સમાજવાળાઓમાં તેની નિન્દા થાય છે કે ફલાણું અથવા ફલાણી ધર્મ પાળતાં નથી.

હવે આપ સાહેબો પોતેજ ઇનસાફ કરી જરા કહીએ કે શું આ ધર્મ માણસ જાતીનો છે કે બેંસ બળદીયાઓનો છે જે કામો માણસ સીવાય બકરાં ગધેડાંના હોય તેવા કામો આ ધર્મ શિખવે છે કે જેમાં તદન બેહયાઇ, બેશરમી, બેગેરતી, છે, અને તેની પણ હદ થઇ ગઇ, કારણ કે દુનિયામાં આવા ધર્મનો બેશરમી તથા બેહયાઈમાં આ પહેલો નમુનો છે. એટલે હવે બેશરમીની છેલી હદ બીજી શું હશે ?

જે માણસ આર્થો થયો તેને આ વાત યાદ રાખવી જોઈએ કે પોતાની સ્ત્રીને બધાઓ

માટે ધર્મશાળાની જેમ વક્ફ કરવી પડશે. અને તે ત્યાંથી ચાહે ત્યાંથી બચ્ચું મેળવી શકે છે પણ નામ તેનું જ થવાનું કે જેની તે સ્ત્રી હોય.

હવે ઇસ્લામની શિખામણુ જોશો.

(કુરઆન પારો ૧૫ મો) ખુદા ફરમાવે છે કે “પારકાની સ્ત્રિ નજીક જતો નહીં કારણ કે આ ધણી જ જુરી વાત છે, અને જુરો માર્ગ છે.” વ્યભિચાર તો શું પણ પારકી સ્ત્રિને જોવું પણ ઇસલામે હરામ કહેલું છે.

ઇસલામની ખુખી તેની પ્રહેજગારીની શિખામણથી જાહેર થાય છે. અને આર્થ ધર્મ શું છે એક નાપાક અને બેદયાઈ વાળી જીવાનોની એસ પુરી કરવા (મજા ઉઠાવવા) નો સાધન છે હવે જો કોઈ મુસલમાન માણસ આર્થો થાય તો તેથી આર્થધર્મ વાળા એમ સમજી પડે નહીં કે તેણે હમારો ધર્મ સત્ય સમજ્યો છે જેથી તે આર્થો બચે છે પરંતુ તેણે કોઈ આર્થધર્મની બુલચરત દસીન સ્ત્રિ જોઈ હશે અને તેથી તે પોતાની ઇચ્છા પુરી પાડવાની ખાતર પોતાનું ઇમાન ખરાબ કર્યું હશે બીજું કોઈ નથી. કારણ કે ઇસલામમાં તો માત્ર જોવું સુધ્ધા હરામ છે અને સ્ત્રિ માટે જો માલદાર હોય તો પરંદા કરવું અને ગરીબ હોય તો (મોઢાનું કપડું નીચું રાખી) પોતાની લાજ સંભાળવી અગત્યનું છે વળી નફિસપ્રસ્તી છાડી ખુદાપ્રસ્તી કરતું ફરજ છે જેથી તમે પણ સમજ્યા હશે કે તે જ મુસલમાન આર્થો બનશે કે જેણે નફિસ પ્રસ્તી અપ્યાર કરી હોય.

જો કે આ ચોપડીમાં મારી મતલબ દુકાણુની છે. જેથી હું મારા શખાણુને લંબાવતો નથી પણ એની સાથે એક ફલપીત કેસ જેને મારા જીવજગ માનવંતા હજરત મૌલાના મોહમ્મદ મરદુમ સુલામ મોહમ્મદ હાફિઝ સાદિક-સાદેબ સંદેરીએ રચી પોતાની એક ચોપડીમાં જણાવ્યો હતો અને હજરતની સંખ્યામાં જણાઈ બહાર પડ્યો હતો તેને હું અને જાપ્તી મારી ચોપડીને સમાપ્ત કરું છું જેથી

મારા વાંચકોને આર્થ ધર્મનો ખુલાસો તેમ પોકળપણું સારી રીતે ખુલી જશે. અને હરેક મુસલમાનથી મારી આ અરજ છે કે આ ચોપડીને વાંચી આપણા મુસલમાન ભાઈ-બોંતો કે જેઓ વાંચી નહીં શકતા હોય તેઓને પણ વકફ કરી દેશો અને આર્થોના ફન્ડઓથી બચાવવાની પુરી કોશિશ કરતા રહેજો.

ખુદા ચાહશે તો હવે હું પણ આર્થ ધર્મના ખોટા થવા વિષે વખતોવખત નાંની નાંની ચોપડીઓ કઢાડતો રહીશ અને આપ સાહેબોની સામે મુકતો રહીશ. ખુદા પાક મને અને આપસાહેબોને ઇસલામ ઉપર કાએમ રાખે અને આપની મોત લાએલાહ ઇસલામના મોહમ્મદુર-રઝુલ્લાહના કલમા ઉપર થાય આમીન.

ફાત્મહારી કેસ ના. ૧૦૫ તા. ૧૦મી જુન

૧૯૦૬.

કરબી દયારામ થેલાભાઈ.

વિરૂદ્ધ.

અમદુલ્લાહ રહીમભાઈ.

દાવા અરજી

ગરીબ પરવર સલામત હું નીચે સહી કરનાર દયારામ થેલાભાઈની નમ્રતા પુર્વક અરજ એ છે કે મુસલમાનો પણ હત્યા કરે છે અને એ કામ ઘોર ગુનાહનું છે, એથી માફ દિલ થાલુંજ દરે છે. એ બાબતની વાત સાંભળી માફ અતઃકરણુ પ્રજે છે તથા અમારા શાસ્ત્ર વિરૂદ્ધ છે માટે આપ મારાપર દયા કરી એ લોકોના આગેવાન અમદુલ્લાહ રહીમભાઈ જે એ કામમાં લોકોને ઉત્કેરે છે તથા અમારા શાસ્ત્રોના ખોટા ખોટા દાખલા છા બાળો કરે છે તેને બોલાવી એ કામની તપાસ કરી મને દાદ આપો અને એ કામનો મનાઈ દુકમ કાઢો. હું આપના હકમાં દુવા કરીશ. તા. ૨૦-૫-૦૬

સાક્ષીઓના નામો.

લક્ષ્મીભાઈ ઘેલાભાઈ
મુનીલાલ મોનીલાલ
મુલાળદાસ કીલાભાઈ,
નોરાનમ કિપારામ.

અરજદાર.

દયારામ ઘેલાભાઈ (નવું આર્યો.)

ફરીવાદીએ પોતાની અરજીમાં લખેલી હકીકત કસમ ઉપર માહરજૂટની કોર્ટમાં પોતાની જગ્યાનીમાં બયાન કરી અને તેમાં વધુ એમ પશુ જણાવ્યું કે હું શાસ્ત્ર સારી રીતે જાણું છું.

ઉલટ તપાસ

‘વકીલ’ તમે આર્યો કપારથી થયા ? ‘જવાબ’ બે વર્ષથી, ‘વકીલ’ તમે પ્રથમ કયો ધર્મ પૂજતા હતા ? ‘જવાબ’ વિષ્ણુ. ‘વકીલ’ પ્રથમ તમે મુર્તિ પૂજતા હતા ? ‘જવાબ’ હા. ‘વકીલ’ તે કામ પાપનું છે ? ‘જવાબ’ હા. ‘વકીલ’ આર્યો થવાથી તમારી પ્રથમ કરેલી મુર્તિ પૂજનો પાપ માફ થયો ? ‘જવાબ’ નહીં. ખોટા પાપ માફ કરી શકતો નથી. પાપ માફ ક્યાંથી ને અન્યાયી કરે છે (સત્યાર્થ પૃ. ૫૦૨ વજેરે) ‘વકીલ’ તો એનો બદલો તમને કંઈ મળશે ? ‘જવાબ’ બીજા અવતારમાં કુતરું, બીલાડું કે જુડ થવું પડવાનું ‘વકીલ’ તમે પ્રથમ ક્યાં રહેતા હતા ? ‘જવાબ’ મોરા સુવાળીમાં. ‘વકીલ’ તમે ત્યાંથી સુરતમાં કેમ આવ્યા ? ‘જવાબ’ એક ખાસ ગરજ માટે. ‘વકીલ’ તમે ત્યાં જૂનું મરતા હતા. રોજગાર નહીં ચાલતો તેથી આવ્યા છો ? ‘જવાબ’ નહીં. ત્યાં તો હું ઘણું પેદા કરતો હતો. હજુ સુરતમાં દુઃખ છે. પશુ મારી બીજા મતલબ છે. ‘વકીલ’ તે કયા મતલબ છે તે કહો ? ‘જવાબ’ હું રંડાયેલા છું અને ત્યાં કોઈ આર્યો નથી. ‘વકીલ’ તો શું તમે બીજા વિવાહ કર્યા આવ્યા છો ? ‘જવાબ’ નહીં જેમ વિધવા બીજો પુરૂષ કરી નહીં શકતી તેમ રંડાયેલા

પુનર્વિવાહ કરી શકતો નથી. (સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૧૦૭)

* ‘વકીલ’ તો તમે શા માટે આવ્યા છો ? ‘જવાબ’ દશ સ્ત્રી સાથે નિયોગની ધૂંડળએ આવ્યો છું ? દશ સ્ત્રી સાથે રંડાયેલો નિયોગ કરી શકે છે. એવી મદાનકપી દયાનંદજીની આજ્ઞા છે. (અગ્નેદાદિ પૃષ્ઠ ૧૭૨) + કારદ નિયોગ એટલે શું ? હું સમજી શકું નહીં. ‘ફરીપક્કી’ સાહેબ રંડાયેલો આજુસ બીજાની સ્ત્રી સાથે કે વિધવા સાથે સંબોગ કરી દશ છોકરા મેળવે તે ‘કારદ’ [દસીને] આ તો દયાનંદજીએ ઘણું વિચિત્ર લખ્યું છે. રંડાયેલાને તો વિવાહથી એક સ્ત્રી મળવાની જગ્યાએ ડસ મળી. ‘વકીલ’ મનુ આ. ૬ પ્રેા ૧૦ થી તો એક બાળક માટે નિયોગની છૂટ છે તો દશ છોકરાં ક્યાંથી થયાં ? ‘જવાબ’ મનુજીને વેદમાંથી એક છોકરું મેળવવાનું મનુજી પશુ મદાનકપી દયાનંદજી મનુજીથી વિદ્યામાં દસગણા હતા જેથી તેમને દશ બાળક મેળવવાની આજ્ઞા મળી (સત્યાર્થ

૦ તે હજારત આવી રીતે છે. “પૂર્વ” અને લખ્યું છે કે દિગ્ગંથમાં સ્ત્રી પુરૂષનો એકજ વાર વિવાહ થવો વેદાદિ શાસ્ત્રોમાં લખ્યો છે. દ્વિતીય વાર નહીં (સત્યાર્થ પ્રકાશ પૃષ્ઠ ૧૦૭ લી. ૧, ૨) દયાનંદની આ એક એવી વિચિત્ર આજ્ઞા છે જે પર કોઈ આર્યો અમલ કરતો નથી તેઓ બીજા વિવાહ કરે છે. એટલુંજ નહીં પશુ પશુ વિધવાઓના પુનર્લગ્ન માટે પશુ કેટલાકો કોશીશ કરે છે. શુ. મો.

+ તે હજારત આવી રીતે છે “હું સ્ત્રી તું વિવાહી પતિથી લઇને અગિયાર પતિ પર્ણત નિયોગ કર અર્થાત કદાપિ આપતકાલ પ્રાપ્ત થાય તો એક એકના અભાવે માત્ર સંતાનો પ્રતિને માટેજ દસ પુરૂષ સુધીજ નિયોગ કરવો. એજ પ્રમાણે પુરૂષ પશુ વિવાહિત સ્ત્રીના મૃત્ય પછી સંતાનના અભાવે એક એકના અભાવે દસ વિધવા સુધી નિયોગ કરે” અગ્નેદાદિ શાખ્ય બ્રમિકા પૃષ્ઠ ૧૭૨, ૧૭૩ જ.

પૃષ્ઠ ૧૦૫)× ‘વકીલ’ મનુ અ. ૫ વિગેરેમાં મળુ હત્યા, માંસ ખાવાનો હુકમ છે કે નહીં ? ‘જવાબ’ હા, છે. પણ તેમાં પાછળથી કોઈએ તે સ્ત્રીકે દાખલ કર્યા છે. તેથી હું માનું નહીં.

(૧) સાક્ષી લલ્લુભાઈ ઘેલાભાઈની કબાની, ફરીયાદીના વકીલની તપાસમાં.

માફ નામ લલ્લુભાઈ બાપનું નામ ઘેલાભાઈ રહેવાસી ખીલીભારનો હાલ સુરતનો કસમ ઉપર જવાબુ છું કે હું ઈંગ્લેન્ડ ગુજરાતી જાણું છું. મને ધર્મ સંબંધી પુસ્તકો વાંચવાનો શોખ છે. અમારા ધર્મમાં મળુ વધ કરવાનું કે માંસાહાર નથી જેથી કોઈ શસ્ત્ર અમારા ધર્મને નામે કહે કે એઓના ધર્મમાં મળુ વધ છે તો તેથી અમારું દિલ દુઃખે. પ્રતીવાદી અબદુલ્લાહ રહીમભાઈ તેવા ભાવેણા કરે છે તથા મુસલમાનોને વધ કરવા વિશે ઉત્તર આપે છે.

ઉલ્લેખ તપાસ.

વકીલ તમે પ્રથમ ક્યાં માર્યામાં હતા ? જવાબ વિચલું ? વકીલ તમે તે વળા મુર્તિ પૂજતા હતા ? જવાબ હા. ‘વકીલ’ એ પાપ માટે તમે ખોદા પાસે મારી માંગી છે ? જવાબ ખોદા ન્યાયકાર છે તે સજા આપવા વગર ગુન્હાગારને છોડનાર નથી. વકીલ તો નમને પણ તેની કંઈ સજા મળશે ? જવાબ હા. પુનર્જન્મમાં કુતરે જૂડ કંઈ બનવું પડશે. વકીલ તમે બપોરેજ સેલનો કુરઆનનો તરજુમો જોયો છે કે ? જવાબ હા. વકીલ

તેમાં મશહિસા માંસાહાર વિષે વાંચ્યું છે ? જવાબ હા, તેના આપટર કાઢી આપટર ટેબલ આપટર ફેટલ વગેરેમાં મશહિસા તથા માંસાહાર લખ્યાં છે. વકીલ તમે ખીલીભારથી અતર કેમ આવ્યા છો ? જવાબ હું નહીં કહે તો કોઈ દેખારે કહેવું પડશે આ કોર્ટ છે એમ અહીં ચાલે નહીં. સાક્ષી તો ફીક મારી બાપડી ગર્ભવતી થઈ નથી અતર આવ્યો છું. વકીલ શું તેનો દલાલ કરાવવા આવ્યા છો ? જવાબ નહીં. પણ દયાનંદજીએ કહ્યું છે કે સ્ત્રી ગર્ભવતી થયા પછી તેની પાસે એક વર્ષ સુધી નહીં જાય (સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૮૫) અને એટલા અરસામાં જન્મ નહીં રહી શકાય તો નિયોગ કરે (સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૧૧૨) માટે સુરતનો કોઈ આયો મારાપર ત્યા કરી કોઈ આર્થજીથી નિયોગ કરાવી દે તે માટે આવ્યો છું. વકીલ તો તમારું કામ થયું ? જવાબ છેતો થયો સ્ત્રીઓ અને રાજ પણ દેખાય છે, પણ શરમાય છે, વકીલ તમે મહાભારત, મનુ સ્મૃતિ, ઋક્સુત્ર વાંચ્યાં છે ? જવાબ હા. વકીલ તેમાં માંસ ખાવાનું છે ? જવાબ હા. છે. ફરીયાદીના વકીલનો સુધારો તમે તેમ માનો છો ? જવાબ પણ હું તેને માનું નહીં દારણ કે દયાનંદજી માંસ ખાવાની મનાઈ કરે છે,

+ તે હિંદુસ્તાન આવી રીતે છે. “જ્યારે મહિના ભરમાં રજાવડા [ફેજ] ન થવાથી ગર્ભ રિશિતનો નિશય થઈ જાય ત્યારથી એક વર્ષ પછાત સ્ત્રી પુરુષનો સમાગમ [જમા] કદી થવા ન જોઈએ સત્ય. પૃષ્ઠ ૮૫ લી. ૬-૬ યુ. મો.

“તે હિંદુસ્તાન આવી રીતે છે. “અને ગર્ભવતી સ્ત્રી સાથે એક વર્ષ સમાગમ ન કરવાના તમન્ના પુરૂષથી, દીર્ઘરોગી પુરૂષના સ્ત્રીથી ન રહેવાય તો કોઈ સાથે નિયોગ કરીને તેને માટે પુરોગમિ કરી આપે.” સત્ય પૃષ્ઠ ૧૧૨ લી. ૧-૩ યુ. મો.

× તે હિંદુસ્તાન આવી રીતે છે. એમ એક વિધવા સ્ત્રી જે પોતા માટે અને જે બે અન્ય ચાર નિયુક્ત પુરૂષો માટે સન્તાન કરી શકે. અને એક મૃતસ્ત્રી પુરૂષ પણ બે પાતા માટે અને બે બે અન્ય અન્ય ચાર વિધવાઓ માટે પુત્ર ઉત્પન્ન કરી શકે છે. એવી રીતે મળી દશ સન્તાનોપ્રતિની આગા વંદમાં છે. સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૧૦૫ લી. ૬-૬ યુ. મો.

૨ સક્ષા સુનીલાલ મોતીલાલ
ફરીયાદીના વકીલની તપાસમાં.

મારું નામ સુનીલાલ જાપનું નામ મોતીલાલ રહેવાસી ચીખલીનો પણ હાલ સુરતનો, ધર્મ આર્થ સમાજ કસમ ઉપર જણાવું છું કે હું માત્ર ગુજરાતી જાણું છું. ધર્મ સંબંધી લોકોના વ્યાખ્યાન સાંભળવાનો શોખ શામું છું. પ્રતિવાદી સુરત કિલ્લા આગળ ગયા શનીવારે ભાષણ કરતો હતો. ગઠિરદા વિરૂદ્ધ ભાષણ કરતો અને કહેતો હતો કે લોકો તમે માંસ ખાઓ એ ધણું પુખ્તીકારક છે. દિન-દુ ધર્મમાં પણ માંસ ખાવાનું છે વગેરે વગેરે જેથી હમારી લાજબી ધણી દુખાઈ.

ઉલટ તપાસ.

વકીલ તમે આર્થ સમાજ થયાને કેટલી મુદત થઈ? જવાબ એ વર્ષ. વકીલ તમે પ્રથમ મુક્તિ પુજતા હતા? જવાબ હા. વકીલ તમે આ પાપ માફ કરાવવાની કંઈ તદબીર કરી છે? જવાબ ઈશ્વર ત્યાગકાર છે તે મારી બખ્તી શકતો નથી તો શું તદબીર કરે? વકીલ તમે હોમ રોજ કરો છો? જવાબ નહીં; કારણ કે દયાનંદજીના લખ્યા પ્રમાણે હોમમાં દરરોજ આના ચાર-ચોઝમાં એમણે ખરચ થાય એ બનવું મુશ્કેલ છે. વકીલ એ પાપ માટે તમને કંઈ ભોગવવું યદશે? જવાબ એ પાપથી દયાનંદજીના કહેવા પ્રમાણે હું ચુદ્ધ થયો. (સત્યાર્થ) અને કુતરા બિલાડાનો અવતાર લેવો પડવાનો. વકીલ તમે ચીખલીથી સુરતમાં રહેવા માટે આવ્યા છો? જવાબ નહીં, માત્ર એક કામ માટે આવ્યો છું. વકીલ શું કામ આવ્યા છો? વાળ મારો મીંગળા કરી કરી ધણે ગરમ આગ છે અને તેથી હું મારી જાત બાળ ધણી કરું છું. જેથી તે રીસાળને સુરત આવવી છે તેને લેવા આવ્યો છું. વકીલ તે આવવા રાજ થઈ? જવાબ નહીં; કારણ કે તેનો વિચાર છે કે સત્યાર્થ

જુ ૧૧૧ લી. ૧, ૨ નોખ લાલ લઈ નિયોગ કરી તે સંતાન મારે માથે નાખે અને તે મારા માલના વારીસ થાય. વકીલ તમે વેદક જાણો છો? જવાબ હા. વકીલ તમે આયુર્વેદ જાણો છો? જવાબ હા. વકીલ તેમાં માંસાહાર વિષે લખ્યું છે. જવાબ હા. આયુર્વેદ અ. ૪૬ સૂત્ર અસ્તયાન મં. ૪૩ ૪૮, ૬૦માં માંસ ખાવાના ફાયદા બધાન થયા છે. વળી આયુર્વેદ આ. ૩ શરીરસ્થાન વગેરેમાં પણ છે. વકીલ બીજા પુસ્તકમાં પણ તમે લખ્યું છે? જવાબ હા. મહાભારત સભા પર્વ અ. ૪૨ શ્લોક, ૨, ૩ વગેરેમાં છે. વકીલ એ વગર બીજા પુસ્તકમાં છે? જવાબ હશે પણ કાલ મને યાદ નથી. ફરીયાદીના વકીલનો સુધારો, આ પુસ્તકમાં લખ્યું છે પણ તમે તેને માનો છો? જવાબ હું તેને માનતો નથી; કારણ કે દયાનંદજી હિંસાની મનાઇ કરે છે.

(૩) સાદી ગુલાબદાસ કીલાભાઈ

મારું નામ ગુલાબદાસ બાપ નામ કીલાભાઈ રહેવાસી અંકલેશ્વરનો પણ હાલ સુરતનો ધર્મ આર્થ સમાજ. કસમ ઉપર જણાવું છું કે મને વેદની શ્રુતિઓ સાંભળવાનો ધણે શોખ છે. ગુજરાતી તથા અંગ્રેજી હું જાણું છું. એ ભાષામાં ધર્મ સંબંધી પુસ્તકો મારાં વાંચેલાં છે. પ્રતિવાદી માંસાહાર વિષે તથા પશુ હિંસા વિષે અને વિશેષ કરી ગૌહત્યા વિષે ભાષણો કરે છે તે સાંભળી મારું દિલ ધણું દુખાયું હતું.

૪ તે મળારત આવી રીતે છે. “તેમજ એ પુરુષ અત્યંત દુખદાયક હોય તો ઓળે જીવીત છે કે તેને ત્યાગીને અન્ય પુરુષ સાથે નિયોગ કરી સંતાનોત્પત્તિ કરીને તેજ વિવાહિત પતિનો દામ ભાગી સંતાન કરી લે. ઇત્યાદિ પ્રમાણે અને મુક્તિઓથી સ્વયંવર વિવાહ અને નિયોગથી પોતપોતાના કુલની ઉત્તતિ કરે.” સત્ય. જુ ૧૧૧ લી. ૧-૩ ગ્ર. મો.

ઉલટ તપાસ.

વકીલ તમને આપ્યાં સમાજ થયાને કેટલો વખત થયો ? જવાબ પાંચ વર્ષ. **વકીલ** તે પેલેમાં તમે મુર્તિ પૂજા કરતા હતા ? જવાબ હા. **વકીલ** એ વગર બીજા પશુ તમારેથી પાપ થયાં હશે ? જવાબ થયાં હશે. 'વકીલ' એની મારી મેળવવા શો ઉપાય કર્યો ? જવાબ કોઈ ઉપાય થઈ શકતો નથી. ખોદા માફ કરી શકતો નથી. 'વકીલ' કેમ હાવર દયાળુ નથી શું ? જવાબ તે દયાળુ છે પણ તેના અર્થ લોક સમજે છે તેમ નથી. પાપીને સજા કરવી એજ દયા છે. (સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૧૭૧) માટે કુતરા બીલાડાને અવતાર લેવા પડશે. 'વકીલ' તમે અંકલેશ્વરથી સુરત શા માટે આવ્યા ? જવાબ એ વિષે ધણી લાખા કિસ્સા છે તમે નહીં પૂછો. 'વકીલ' તમારે કહેવું પડશે. 'કારટ' (વકીલને) દમે વળી પાછા નિયોગ વિષે સવાલ કરી કારટનો વખત ખોદો. 'વકીલ' સાહેબ એમના કિસ્સાથી મારા અસીલની લાબની વાત નીકળે એવી મને આશા છે. 'કારટ' ટો ચાલવા ડો. વકીલ કહો શી બાબત છે ? જવાબ હું બીમારને બીમાર રહેતો હતો જેથી મને કંઈ સંતાન થયું નહોતું, તેથી મેં મારી બાબતને કહ્યું કે તું નિયોગ કરી સંતાન મેળવ. (સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૧૧૦)× તે મસ્કરી સમજા મને કહેવા લાગી તમે એવું શું ખોદો છો. મેં કહ્યું હું ઠીક કહું છું તું કોઈ વીર્યદાન કરનાર પાસે જા. તેણીએ કહ્યું જાઓ તમોજા જુદી લાવો. મેં

×એ હખારત આવી રીતે છે. "જ્યારે પતિ સંતાનોત્પત્તિમાં અસમર્થ હોય ત્યારે પોતાની સ્ત્રીને આજ્ઞા આપે કે હે સુભગ સૌભાગ્યની હમ્મજ કરનાર. તું મારા થકી બીજા પતિની હમ્મજ કર કેમકે હવે મારાથી સન્તાનોત્પત્તિની આશા ન કર ત્યારે સ્ત્રી બીજા સાથે નિયોગ કરીને સન્તાનોત્પત્તિ કરે સત્ય. ૧૧૦ લી. ૮-૧૦ ગ્રા. ૦ મો."

કહ્યું કે ફલાણે મારો મિત્ર તે હમ વરણને છે તેને હું લાઈ છું. તે ઉપરથી તે મારાપર ધુસ્સે થઈ કહેવા લાગી જા ભડવા હું એવું કામ કરીશ નહીં, એમ કહી તે ચાલતી થઈ. લોકોએ તેણીને ધણીએ સમજાવી પણ તે આવતી નથી. પડિતાએ કહ્યું કે નિયોગ કરી દસ બચ્ચાં મેળવવાં એ દયાનંદજીની ખાસ શીખામણ છે. પણ તે કહે છે કે હું મારી લાજ સંભાળવામાં દયાનંદજીને કે બીજા કોઈને માનું નહીં. આખરે કોર્ટ કચેરી થઈ, પણ ધર નહીંજ થયું. હવે હું તંદસ્ત થયો છતાં તે આવતી નથી. સુરતના આપાંઓની સ્ત્રીઓ કે બીજા કોઈની નિયોગમાં આવે તેવી ધણીએ છે, પણ મારું અંતઃકરણ એ કામને હવે ના પાડે છે. હવે હું એક મુશ્કેલીમાં છું. દયાનંદજી લખે છે દિનેમાં સ્ત્રી પુરુષાના એકજવાર વિવાહ થવો જોઈએ (સત્ય. પૃ. ૧૦૭) પણ મનુ અ. ૫ મ્વે. ૧૬૮માં બીજા વિવાહ કરવાની આજ્ઞા છે. બદલારંકે ઉપનિષદમાં છે કે મહાત્માથી યજ્ઞ વહનની એ સ્ત્રી હતી. શ્રીકૃષ્ણજીની આઠ સ્ત્રી હતી. રાજા દશરથની ત્રણ રાણીઓ હતી, અને હું બીજા વિવાહ કરવા હમ્મજ છું જેથી સુરતના આપાંઓ સાથે શાસ્ત્રાર્થ કરવા આગ્યો છું. મને તો દયાનંદજીનો નિયોગ ખોટો લાગે છે તેમ એક પુરુષ બીજા સ્ત્રી નહીં કરી શકે એ પણ મપોડો લાગે છે. 'વકીલ' તમે વેદ વાંચ્યા છે ? જવાબ નહીં. કારણ કે ગુજરાતીમાં નથી. 'વકીલ' ગુજરાતીમાં તરજુમો કેમ નથી કરતા ? જવાબ આર્થ સમાજના ત્રીજા નિયમમાં વેદ ફેલાવવાની ધણી તાકીદ છે છતાં ગુજરાતીમાં આપાંઓ તરજુમો કરતા નથી. મુળધર્મી મંડ-લીને ધણીવાર મેં અરજ કરી પણ કોઈ સાંભળતું નથી. મને લાગે છે કે તેઓ મુસલમાનોથી ડરે છે. 'વકીલ' તમારા ધર્મના પુસ્તકોમાં દિસા માંસાદાર લખેલું છે ? જવાબ ધણી જગ્યા લખ્યું છે. પારરકાર મહસુર કાન્ડ ૧ કાન્ડકો ૧૬ના મંત્ર ૭-૧૨માં મંત્ર આવ્યાની વિધિ છે. સાંખ્યાન મહસુર અ. ૬ ખ. ૧

સ. ૭, તથા અવસાનન ગ્રહસુત્ર અ. ૧ કાન્ડક ૨૪ સ. ૪૩માં ધણી તાકીદ કરી માંસ ખાવાનું લખેલું છે. તેમ સને ૧૬૦૬માં ભરૂચ શહેરમાં આર્યાઓ તથા સનાતનીઓ વચ્ચે શાસ્ત્રાર્થ થયો હતો તેમાં આર્યાઓએ એકરાર કર્યો હતો કે બ્રહ્મદારકમાં માંસ ખાવાનું છે. ફરીવાદીના વકીલોને સુધારો તમે એ વાત માનો છો? 'જવાબ' એ પુસ્તકોમાં છે એમ હું બાજુ' હું' પણ કોઈ બ્રાહ્મણ ને ભહેર ખાતાં હું' ન્નેતો નથી જેથી હું' માનતો નથી.

(૪) સાક્ષી નૌરૈતમ કિષારામ.

ફરવાદીના વકીલની તપાસમાં.

માઈ નામ નૌરૈતમ બાપનું નામ કિષારામ રહેવાસી એલપાડનો પણ દાલ સુરતનો ધર્મ આર્યા સમાજ. કસમ ઉપર જણાવું છું કે હું ઉર્દુ તથા ગુજરાતી બાજુ' છું. પ્રતિવાદીને હું બોળ્યું છું તે કદી કદી એલપાડમાં આવી લેક્ચર આપે છે તેમાં બાજુ' કરીને એના લેક્ચરો મઠિરક્ષા વિરૂદ્ધ હોય છે. અમારા શાસ્ત્રોના નામ લખ દિન્દુઓને પણ વધતો ઉપદેશ કરે છે. જેથી મારી લાગણી તથા ખીન દિન્દુઓની લાગણી દુઃખાય છે.

ઉચિત તપાસ.

'વકીલ' તમે જાતે કણખી છો? 'જવાબ' હા. 'વકીલ' ખેતી કરતાં જીવનું મરે છે? 'જવાબ' સેંકડો મરે છે. વકીલ બળદને હળ ખેંચતાં કંઈ દુઃખ થાય છે? જવાબ ધણુએ દુઃખ થાય છે પણ કરીએ કેમ. સાંજ પડતાં તદન થાકી જાય છે. વકીલ તમે પરાણીએ બળદને ગોદા મારો છો? જવાબ એ વચર ચાલે નહીં જેથી મારવા પડે છે. વકીલ વધ કરવામાં દુઃખ વધારે કે આ કામ લેવામાં? જવાબ હું' કદીશ નહીં. વકીલ નહીં, કહેવું પડશે. જવાબ હળ ફેરવવામાં બાજુ' દુઃખ, વધ કરવામાં ૪, ૫ મિનિટનું દુઃખ, અને આમાં આખી જીન્દગીનું દુઃખ. વકીલ તમે

મુર્તિ પૂજતા હતા? જવાબ પ્રથમ પૂજતો હતો. વકીલ એ પાપની માફી માટે તમે શું કર્યું? જવાબ પ્રત્યક્ષ રૂત પાળીઓ (શિન્ને રાખ્ખો) અને ગૌમુત પીધું એટલે પાપ માફ થયો. (મનુસ્મૃતિ અ. ૧૧ સ્લોક ૧૦ ૬-૧૦) વકીલ દયાનંદ તથા આર્યાઓ કહે છે કે બોદા પાપ માફ કરી શકતો નથી. અને તમે કેમ પાપ માફ થવાને માનો છો? જવાબ દયાનંદની માનેલી મનુ સ્મૃતિના આધારને દયાનંદના મત કરતાં શ્રેષ્ઠ ગણું છું. વકીલ ખીન્ને કોઈ આર્યો તમારા મતની સાથે મળતો છે? જવાબ મેરઠ નીવાસી તુલસીરામ સ્વામી પણ પાપ માફ થવાને માને છે. કારણ કે મજકુર સ્લોકો તેવજે મોટા અક્ષરમાં લખ્યા છે વકીલ તમે નિયોગ માનો છો? જવાબ હા. વકીલ સુરતમાં લેકી દત્તક લે છે તેમ તમે લો; નિયોગ શા માટે કરો છો? જવાબ દત્તક લેવા કરતાં નિયોગ સારો છે. કારણ કે દત્તક તો પારકાનો છોકરો આપણું પેટ પણ નહીં ને પીક પણ નહીં. અને નિયોગમાં આપણી પીક નહીં પણ આપણી બાઇડીનું પેટ તો ખર્ચે. તેથી એ શ્રેષ્ઠ છે. વળી યુરૂપના વિદ્વાનો કહે છે કે ધણી ધણીઆણીની લાંબી મુદત સાથે રહેવાથી તેઓ મળતાં ચહેરાના થાય છે. એટલે કંઈક અંશ આપણા સ્ત્રીમાં જાય છે અને કંઈક અંશ સ્ત્રીના આપણામાં આવે છે તો તે પ્રમાણે નિયોગમાં સ્ત્રીનું પેટ અને કંઈક અંશને જ્ઞેતાં આપણી પીક પણ છે. કોરેક હસીને ધણીવાર યસ, યસ બોલી વકીલ તમે કુરઆન વાંચ્યું છે? જવાબ હા. વકીલ તેમાં પણ વધ, મસાહરનું વર્ણન છે? જવાબ મેં ઉર્દુ ફરઆનનો તરજુમો તથા ગુજરાતી

મનુસ્મૃતિના પેતાનાં ભાષાંતરના ભુમિકામાં લખ્યું છે કે પાછળથી મેળવી દીધેલા સ્લોકને નાના અક્ષરમાં લખીશ. એટલે અસલ સ્લોક માનવાને પાવને મોટા અક્ષરમાં લખીશ. ગુ. મો.

કેટલાક તરજુમામાંથી 'કેટલુક વાંચ્યું' છે તેમાં ગાય કાપવાનું તો બીજા અધ્યાયમાં છે. વકીલ કેટલાક આયાં કહે છે કે કુરઆનમાં પણ વધ નથી. જવાબ તેઓ ખોટું કહે છે. જો તેઓ દયાનંદજીના સત્યાર્થ પ્રકાશના ૧૪માં સમુદ્ધાસને વાંચે તો તેમની ખાતરી અને કે કુરઆનમાં પણ વધ છે? વકીલ તમે રામાયણ તથા મહાભારત વાંચ્યાં છે? જવાબ હા. વકીલ તેમાં માંસ ખાવાનું છે? જવાબ હા છે. વકીલ તમે એકપાઠથી સુરત શા માટે આવ્યા છો? 'જવાબ' મારી સ્ત્રી ગર્ભવતિ હતી તેથી હું તેની પાસે જઈ શકું નહીં (સત્ય. પૃ. ૮૫) જેથી મેં હ સ્ત્રી સાથે નિયોગ કર્યો. (સત્ય. પૃ. ૧૧૧) થોડી મુદત પછી એટલે એક વર્ષમાં દસ સ્ત્રીઓ દસ બાળક જન્મીયો. હવે હું વિચારમાં છું કે મારી બાકીની ઉમર કેવી રીતે કાપીશ. કારણ કે માણસને દસ બાળકથી વધુ સંતાન ઉત્પન્ન કરવાની મનાઈ છે. (ઋગ્વેદાદિ બ્રાહ્મ બુમિકા પૃ. ૧૭૨) એ વિષે સુરત આવી આયાંઓથી ખુલાશો માંગુ છું મેં કહ્યું કે આયાંઓમાં ધણીઓના સંતાન દસથી વધુ થઈ છે મહાભારતમાં છે કે ધૃતરાષ્ટ્ર રાજ્યના સો છેકરા હતા વગેરે વગેરે. પણ એનો ખુલાસો હજુ મને મળ્યો નથી. વળી મારી સ્ત્રી કહે છે કે હું આપને કામની રહી નથી માટે હું નિયોગ કરીશ. પણ હવે મારું અંતઃકરણ નિયોગ કરવા દેવાને રાજી નથી તેથી તે સુરતના આયાં વિદ્વાનો પાસે ફર્યાદ લાવી છે મેં તેઓને કહ્યું કે એ બુકું કામ હું કરવા દર્શાવ નહીં. કારણ કે મનુ સ્મૃતિ આ. ૬ શ્લોક ૬૦ થી જણાવ છે કે માત્ર એકજ બાળક માટે નિયોગ કરવાનું છે. વળી મનુ આ. ૬ શ્લોક ૬૬માં નિયોગને હેવાનિયતનું કામ તથા નિન્દાયુક્ત ફરમાવ્યું છે. વળી આ. ૬ શ્લોક ૬૮માં નિયોગ વિષે છે કે સાધુ લોકો એની નિન્દા કરે છે. વળી પરાશર ઋષી પોતાની સ્મૃતિમાં લખે છે કે આ નિયોગ

કલ્પ્ય માટે નથી" પણ એનો ખુલાસો હજુ મળ્યો નથી. ફર્યાદીના વકીલનો સુધારો. તમે હિન્દુઓનાં પુસ્તકોમાં હત્યા જોઈ તે તમે માનો છો? જવાબ હું માનતો નથી.

અને ફરીયાદીના સાક્ષીઓની તપાસ પૂરી થઈ. ત્યારે પ્રતિવાદીના વકીલે અરજ કરી કે અમારા પણ સાક્ષી છે. કોર્ટ ટમારા સાક્ષીઓની કંઈ જરૂર નહી. વકીલ સાહેબ મારા બે સાક્ષીઓ લેશો તો કેસ વિષે ધણું અજવાળું પડશે તથા એઓને ઉપલી કોર્ટમાં જવાનું રહે નહી. 'કોર્ટ' ઠીક છે. ટમારા સાક્ષીઓના નામ આપો.

સાક્ષી

(૧) મનુ મહારાજ

(૨) સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી

મનુ મહારાજ માટે ખુરસી મુકાઈ તે પર તેવજુ બીરાજ્યા! કોર્ટ તેમને ઘણું માન આપી કહ્યું. મનુ મહારાજ આ કેસ વિષે આપ શું કહેવા માગો છો? મનુ મેં મારી સ્મૃતિના અ. ૫ માં ક્યાં જનવર ખાવાં અને ક્યાં નહીં ખાવાં તે સ્પષ્ટ રીતે લખ્યું છે. અને સાથે અ. ૫ શ્લોક ૪૪માં એમ પણ મેં કહ્યું છે કે જે વધ વેદ પ્રમાણે થાય તેને હિંસા સમજવી નહીં. બીજા અધ્યાયોમાં પણ ટેકાણે ટેકાણે મેં પણ લખ્યા લખી છે. કોર્ટ આયાંઓ કહે છે કે સ્મૃતિના જે જે શ્લોકોમાં માંસ ખાવાનું છે એ મનુજીના લેખ નથી. પાછળથી વામ માર્ગીઓએ તે દાખલ કર્યા છે. 'મનુ' એઓનું કહેવું મીઠા છે. જો એઓ સાચા હોય તો પ્રથમની લખેલી સ્મૃતિ લાવે જેમાં એ શ્લોક નહીં હોય. વળી જો મારી સ્મૃતિ એવી હોત તો એઓનો ગુરૂ દયાનંદજી પોતાના સત્યાર્થમાં અનેક ટેકાણે મારી સ્મૃતિયા આધાર નહીં લેતે, તથા સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૬૧ માં મારી સ્મૃતિ લખાવવાનું નહીં લખતે, શું સત્યાર્થ પ્રકાશના. સચવાના વખતમાં દયાનંદજી પાસે મારી સ્મૃતિ બીજી તરફની

હતી અને તે પછી તેમાં કોઈએ ફેરફાર કર્યો છે? વળી અંગ્રેજ સરકારની કોરટમાં હિન્દુઓ વિષે મારી સ્થિતિ પ્રમાણે ફેસલો આપાય છે અને સવળા હિન્દુઓ માન્ય કરે છે કોરટ તમે પોતે સ્થિતિ અ. ૫ સ્લોક ૫૧ માં કાપનાર ખાનાર પીરસનાર વગેરે આઠ જથ્થેના ધાતક કથા છે. આથી આર્થિકો આધાર લે છે કે મનુજી માંસાહારનું કહેતા નથી. અને જે સ્લોકોમાં માંસાહાર છે તે પાછળથી કોઈએ ઉમેર્યા છે. મનુ અરે હમ્વર! એઓની એવી જાડી બુધ્ધિ છે. અને એવી બુધ્ધિ સાથે પારકા ધર્મવાળાઓનો મુંકા-ખસો કરવા નીકળ્યા! હાથ આસોસ! જ્યારે મેં અ. ૫ સ્લે. ૪૪ માં ખુલ્લુ કહ્યું કે જે વધ વેદ પ્રમાણે શાય તેને હિન્સા સમજવી નહીં, તો સ્લે. ૫૧ના અર્થ આજ સવાના કે વેદ વિરૂદ્ધ જે વધ હોય તે વધના માંસમાં સામેલ થનારા આઠ જથ્થેના ધાતક છે. વળી અ. ૫ સ્લોક ૫૧ ની સાથેજ સ્લોક ૫૨ છે તેથી પણ ઉપલી મતલબ ઉપર અજવાળું પડે છે. પણ તેઓ ખ્યાન નહીં આપે તેનો ઉપાય શો? કોરટ (ફરવાદીના વકીલને) દમારે ઉલટ દપાસ કરવી છે? વકીલ ના સાહેબ, આવા મહારાજ ઉપર મારે શંકા કરવી શી તાકાત? મહારાજ બે દિન ને રાત કહે તો મારે ડાકી છુકાવી માન્ય કરવું યોગ્ય છે અને પોતાની આંખની કમર કાઢવી મુનાસબ છે.

સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતીની સાક્ષી,

મારું નામ દયાનંદ બાપનું નામ હું નહીં કહેતો. 'કોરટ' નહીં કહેવું પડશે. 'દયાનંદ' હું નહીં કહીશ ગમે તે શાય. 'કોરટ' બાપનું નામ ખુબાવવાની દમને શો લાભ છે? 'દયાનંદ' હું તે પણ નહીં કહીશ. 'કોરટ' દમે ક્યાંના રહેવાંશી છો? 'દયાનંદ' તે પણ હું નહીં કહીશ 'કોરટ, વાઈ' દમારું નામ દયાનંદ છે એ દમારું બાપિ શોખેલું છે? 'દયાનંદ' નહીં મારા ગુરૂ પરમાર્થ સરસ્વતીએ લામ દયાનંદ રાખ્યું છે.

એથી પહેલાં બીજા ગુરૂએ મારું નામ શુદ્ધ ચેતન રાખ્યું હતું. કોરટ દમારા મા બાપે નામ રાખ્યું હોય તે કહો? 'દયાનંદ' હું તે નહીં કહીશ. કોરટ એકી શો લાભ? 'દયાનંદ' તે હું જાણું છું. કહીશ નહીં.

'વકીલ'—તમે તમારી ફાલત કેથે છપાવેલી?

'દયાનંદ'—સને ૧૮૭૯-૮૦માં અંગ્રેજી છાપો થયોસોહરટમાં.

'વકીલ'—અંડાલમદમાં તમને સાની અલત પડેલી?

'દયાનંદ'—ભાંજની આલત પડી હતી કદી કદી હું બેહોશ પણ થતો હતો.

'વકીલ'—અલનંદ વગેરે પુરૂષોએ આપને શું શીખવેલું?

'દયાનંદ'—મને પૂરેપૂરું નિશ્ચય કરાવ્યું કે બ્રહ્મા અને મારો આત્મા કંઈ ભુદા નથી. મારા દિલમાં એવાત પ્રથમ આવતી હતી પણ એ મહા પુરૂષોએ મારી પાત્રી કરી આપી કે બ્રહ્મા તે હુંજ છું.

'વકીલ'—દવે તમે તમને શું ગણો છો?

'દયાનંદ'—હું હમ્વર નથી તે ઉત્પન્ન કરનાર છે હું ઉત્પન્ન થયેલો છું તે નિરબાધાર છે હુંતેનો ગરજવાલો છું. એવાત માનવું ગુનોક ગણ્યું છું.

'વકીલ'—તોએ પાપોની શીક્ષા તમને મળશે?

'દયાનંદ'—હા, બીજા જનમમાં કુતરે બી-લાડું કે બૂચ વગેરે બનવું પડશે.

'કોર્ટ'—તો તમને કેટલાક આર્થાં નિર્ભરાંત માને છે તે કેમ?

'દયાનંદ'—એવું માનનારા મુર્ખ છે, આવા મોટા મોટા મારેથી પાપ થઇલા ફરી હું નિર્ભરાંત કેમ થાઉં?

કોરટ આ બાબતમાં દમારો શો મદ છે? 'દયાનંદ' સત્યાર્થ પ્રકાશ પ્રથમ આવૃત્તિ સને ૧૮૭૫ માં છપાવેલીના પૃષ્ઠ ૪૫, ૧૪૮, ૧૪૯, ૧૭૧, ૩૦૨, ૩૦૩, ૩૬૬ વગેરે પૃષ્ઠોમાં માંસથી હોમ

કરવાનું યશ માટે વધ કરવાનું ઐમેષમાં બળદ મારવાનું મેં ખુલ્લું લખ્યું છે. વળી મારી સંસ્કાર વિધિ છપાયેલું સંવત ૧૯૩૩ ના પૃષ્ઠ ૧૧ માં મેં માંસ ખાવાની આજ્ઞા કરી છે તથા તેથી થતા લાભો દર્શાવ્યા છે. એટલે એ બાબતમાં હું મુસલમાનો સાથે મળતો છું.

ફરીયાદીના વકીલનો ઉલટ તપાસ.

વકીલ તમે સત્યાર્થની બીજી આશુતિ છપાવી છે? **ઇયાનંદ** હા. વકીલ તેમાં માંસ ખાવાની તથા હિંસા કરવાની નિન્દા કરી છે? **ઇયાનંદ** હા. વકીલ તો પ્રથમ આશુતિમાં છાપાવાળા તરફથી માંસ ખાવા તથા હિંસા વિષે ઘોંટાલો કરવામાં આવ્યો છે એ વાત ખરી છે? **ઇયાનંદ** ખોટી છે. જે એવી રીતે હું કે કોઈ આરોં કહીએ તો મૂર્ખ ફરીએ. કારણ કે સત્યાર્થ પ્રકાશની પહેલી આશુતિ બનારસમાં સ્ટાર પ્રેસમાં છપાવેલી તેમાં મુનશી હરી બંશલાલ સાહેબનો અધીકાર હતો. તેવજુ કદી એવું કામ કરે નહીં. તેમ કરવા દે પણ નહીં વળી રાજા ન્યકૃષ્ણદાસ બ્રહ્મદુર સી. એસ. આઇ. ની આજ્ઞાનુસાર છપાયું છે, અને છપાયા પછી તે પુસ્તકને પેહેલે પાને તથા છેલ્લે પાને તેમની બાજુ મારવામાં આવી છે. તો જે પ્રેસવાળાઓ તરફથી ધર્મ વિરૂદ્ધ ફેરફાર કરી છપાયેલું હોત તો ફેલાવવામાં આવત નહીં. વળી એ કામ વિશ્વાસવાતનું છે કે હું કંઈ લખીને આપુ પ્રેસવાળા ઉપર વિશ્વાસ રાખીને અને તે મારા લખાણને બદલીને બપે તો સરકારી ગુનેાહ લાગુ પડે અને રાજા સાહેબ પ્રેસવાળાને પકડાવે. વળી મારા માણસ પુરૂષ તપાસતા હતા એટલે તે તપાસેલા પ્રમાણે પ્રેસવાળાને બાપવું ફરજ છે. ફરી તે ફેસ્વી શકે નહીં. વળી તે પુસ્તક છપાયા પછી અમારે ક્યારે આવ્યું. અમે તેને વાંચ્યું અમારા મળતા ભાઈઓએ વાંચ્યું તો જે તેમાં લખેલી હત્યા તથા ચંદમાં માંસ વાપરવાનું જે તેમાં છે તે અમારૂં લખેલું નહોત તથા ધર્મ વિરૂદ્ધ

હોત તો અમે તે પુસ્તકનો ફેલાવો કરને નહીં. પણ તેની હજાર નકલો પંચ વર્ષમાં ખપી ગઈ ત્યાર પછી બીજી આશુતિ છાપી વકીલ તમે કહે છે કે સંસ્કારવિધિ સંવત ૧૯૩૩ માં છપાવેલીના પૃષ્ઠ ૧૧ માં માંસ ખાવાનું મેં લખ્યું છે. હો આ સંસ્કાર વિધિ એમાં કયુ જગ્યા છે? **ઇયાનંદ** આ તો બીજી આશુતિની છપાવેલી છે. એમાં એ વાત નથી? વકીલ એમાં કેમ નથી? **ઇયાનંદ** સત્યાર્થની જેમ એમાં પણ મેં બીજી આશુતિમાં ફેરફાર કર્યો છે. વકીલ લોકો કહે છે કે છાપખાનાવાળાએ એ વાત પોતાના તરફથી દાખલ કરી છે. **ઇયાનંદ** એ કદી બનવા જોગ નથી તેના કારણે ઉપર દર્શાવી આવ્યો છું. બાપતાં કોઈ અક્ષરની બૂલ આવે તથા એક બે લીટી મફલતથી રહી જાય એ બનવા યોગ્ય છે પણ પ્રેસવાળા તરફથી બે ચાર લીટી વધી જાય એ અસંભવિત છે.

પ્રતિવાદીના વકીલનો સુધારો. પ્રથમ આશુતિ અને દ્વિતીય આશુતિમાં માત્ર માંસ વિષયનોજ ફેરફાર તમે કર્યો છે? **ઇયાનંદ** ધણી બાબતો મેં ફેરવી કાઢી છે. તેમ માંસ વિષય પણ ફેરવ્યો છે. જે કોઈ માણસ પ્રથમ આશુતિ તથા દ્વિતીય આશુતિના સત્યાર્થને જુએ તો તે કદી કહેશે નહિ કે આ બન્ને એકજ પુસ્તક છે. x વકીલ એવો ફેરફાર કરવાનું કારણ? **ઇયાનંદ** જેવો દેશ તેવો વેશ પ્રથમ આશુતિ વખતે મારા ગોઠયા તથા મારા માનનારા જુદા હતા અને દ્વિતીય વખતે કેટલાક શેઠ શાહુકારો બીજા જુદા હતા એટલે તેમ કરવુંજ જોઈએ વકીલ તો હિંસા વિષે હવે

x એ વિષે “આપો સમાજની પોલ” ઉર્દુ ભાગ ૩ નામાં આમસિમાજ તરફથી બ્રહ્મા દેશમાં ઉપદેશ કરતાં પડિત જગદીમાં પ્રસાદ વરમાં તે નવા મુસલમાન બળદુલ બજાએ ધણું ઉમદા લખાણ કર્યું છે. પણ અફસોસ કે છપાયું નહીં. ગુ. મે.

આપને શા મત છે? દયાનંદ જેવો પ્રથમ હતો તેવોજ છે. અને તે મત ખુલ્લો નહીં પણ ઇશ્વારથી દ્વિતીય આશ્રિતમાં જણાવ્યો પણ છે. અને તેને મોક્ષની ગુલામ મોહમ્મદ સમજી પણ ગયા છે. અને તેથી મને “સત્યાર્થ પ્રકાશનું ખંડન” માં કેટલીક વાતો સાંભળવી પડી છે. તેમ આર્યસામાજીની જે પાર્ટીમાંની માંસ પાર્ટી પણ મારી મતજબને સમજી ગઈ છે જેથી તેઓ માંસ ખાય છે એટલુંજ નહીં પણ માંસ ખાવા વિષે ઉપદેશ કરે છે અને એ વિષયમાં ચોપડીઓ બહાર પાડે છે, હવે તે ઇશ્વાર આ છે.

જે કામ કરવું ગુનોહ તે કામ કરાવવું પણ ગુનોહ છે એ ખુલ્લું છે. તો સત્યાર્થ પ્રકાશ પૃષ્ઠ ૨૫૫ માં માંસ ખવરાવવાનું લખી માંસાહારનો મેં ઇશ્વાર કયો છે. વળી સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૪૩૦ માં મેં જોતોને કહ્યું છે. “પીડા દીધા વિના કાઈ જીવનો કિંચિત પણ નિર્વાહ થઈ શકતો નથી” વળી સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૨૪૦, ૨૪૩માં મેં લખ્યું છે. કે ગ્રાહ પાનમાં માથુસોનોજ જીવ અવતારથી ગયો છે. તો જ્યારે પીડા આપવી અજતની કરી હવેરે વગર પીડા આપે અમારો જીવનરો રાખ્યો નથી અને ગ્રાહ પાન ખાઈ રહ્યા છીએ તો એ ઇશ્વારથી માંસ ખાવું સિદ્ધ થાય છે. વળી સત્ય. પૃષ્ઠ ૪૩૪ માં મેં પ્રાણીમાં કીડા માન્યા કર્યા છે. અને માઇક્રોસ કોપ (સૂક્ષ્મદર્શક ચંદ્ર) તથા બાઇસ કોપથી જણાય છે કે તે કીડાને હાથ પગ વગેરે પાંચ ઇંદ્રિયો પણ છે. અને એ પ્રાણીઓને મારવું તો અજતનું છે, તે વગર છુટકા નથી અને એવા ઉત્પન્ન કરવામાં હવેરની કૃપામાં ફેર પડતો નથી, તો બીજા પશુઓને મારવાનો દુક્રમ આપવામાં તેની કૃપામાં ફેર પડે નહીં. વળી પ્રથમની આશ્રિતની વેળા જે મનુ સ્મૃતિ ઇલાયવી હતી તેજ હાલમાં પણ અમેરિકા સાધામાં છે. અને તેના અખ્યાત આચાર્યમાં માંસ ભણવું પણ હત્યા થયું હોવાથી કહેવામાં છે. છતાં મેં તે

સ્મૃતિને બીજી આશ્રિતમાં પણ આધાર લેવાં લાયકે મણી છે એટલુંજ નહીં પણ ધણા શ્લોકો તે સ્મૃતિના મેં વાપર્યા છે. આથી પણ મેં ઇશ્વાર કયો છે કે તેમાં જે માંસ ખાવાનું છે તે કાયદાસર છે, નહીં તો હું તે સ્મૃતિને વાપરતોજ નહીં એટલુંજ નહીં પણ જેમ બીજા પુસ્તકોની નિન્દા કરી તેમ તેની પણ હું કરતે વળી પ્રથમ આશ્રિતના પૃષ્ઠ ૩૦૨માં લખ્યું છે કે જો કોઈ પણ માંસ નહીં ખાય તો પશુ પક્ષીઓ વગેરે એટલાં વધે કે જેટલાં છે તેથી હજાર ગણા થાય. ફરી ઇનસાનોને મારવા લાગે અને ખેતરમાં અનાજ થાય નહીં! એટલે હત્યા કરવામાં બીજા લાભની સાથે હાનિકારક પશુને દૂર કરવાનો લાભ પણ છે, એજ વાતને બીજી આશ્રિત (પૃષ્ઠ ૨૫૫)માં હાનિકારક પશુને મેં મારવાનું લખ્યું છે. વળી સુવાવડીને ખાવા માટે સસરૂનના પુસ્તકનો બીજી આશ્રિતમાં લવાયો કર્યો છે, તે પુસ્તકમાં માંસ ખાવાનું છે તેથી પણ ઇશ્વાર કયો છે. ‘વકીલ’ ગાય ઉતમ કે માથુસ ઉતમ? દયાનંદ માથુસ ઉતમ. એજ માટે તે અમારે તાબેદાર છે અને તેથીજ એનું દુધ ધી માથુસ લે છે એના બચ્ચાં બળદને ખેતીમાં ગાડામાં વાપરે છે. તેથીજ મેં માથુસને માટે એને મારવાનું લખ્યું છે ‘વકીલ’ તો ગાયની ખાતર માથુસનો વધ કરવા નીકળે તે કેવા? ‘દયાનંદ’ અણુસમજ અને અજ્ઞાની છે. ‘વકીલ’ તમે પોતે જમવેદ ભાષ્ય પૃષ્ઠ ૨૧૪૯, ૨૧૫૧ માં રૂમ મં. ૧ સ. ૧૨૧ મં. ૬, ૧૦ માં તથા તેના ભાવર્થમાં ગાય મારનારને મારવાનું લખ્યું છે તે શા માટે લખ્યું? ‘દયાનંદ’ સ્વરાજ્યના લોકમાં મારેથી

*આથી તમે સમજી શકો છો કે ગાય પાલવું જેમ લાભકારક છે તેમ તેને મારવું પણ લાભકારક છે એટલુંજ નહીં પણ દુધ ધી અને ખુનની ખાતર પાલવ કરતાં અનુચિત માટે મારવું પણ અનુચિત છે શું મો

આ કામમાં ગયું છે અને મને કંઈ જ્ઞાન રહ્યું નહીં. 'વકીલ' તમે સત્યાર્થમાં નિયોગ.

કેરત નિયોગની શરૂ પૂછી દમે કેસ ધણી લાગે કયો છે માટે હવે પૂછવાનો કુકમ નહીં. આ ઉપરથી વકીલે કેસ બંધ કરીધો. વકીલોની તકરારનો વખત નિમાયો. પણ સુરનના કેટલાક વકીલોની ટેવ પ્રમાણે વાદોના વકીલ હાજર થયો નહીં. અને પ્રતિવાદીનો વકીલ એમ કહીને રૂ. ૧૦૦ માંગવા લાગ્યો કે મારે એક ખૂનીના કેસમાં જવું છે માટે હું મારા સો રૂપીઆ ખોટા કરી આવું નહીં. આથી બંને પક્ષ આવા દરાવ ઉપર આવ્યા કે કોરટ જેકરે તે ખરું તકરાર કરના નથી.

ન્યાયાધીશનો ચુકાદો.

દયારામ ચેલાભાઈએ આ કોરટમાં એવી મતવખની કર્યાં કરી કે પ્રતિવાદી અજદુલ્લાહ રહીમભાઈ પણ હત્યા કરે છે તથા ભાપણમાં હિન્દુઓના શાસ્ત્રોનું નામ લઈ હિન્દુઓને પણ હત્યા કરવાનું તથા માંસાહાર કરવાનું કહે છે જેથી અમારું દિલ દુઃખે છે. તે ઉપર લંબાણથી તપાસ કરતાં ખુદ વાદીની જખાનીથી તથા તેના સઘળા સાક્ષીઓની જખાનીથી જણાયું કે પણ હત્યા હિન્દુઓના શાસ્ત્રમાં છે. અને તે સાક્ષી ના. ૧લો તથા ૪થો વધુ એમ પણ જણાવે છે કે કુરઆનમાં પણ ગોંઠત્યા માંસાહાર છે. આ ઉપરથી નિશ્ચય થાય છે કે પ્રતિવાદીએ કંઈ યુનોહ કયો નથી. વળી પ્રતિવાદીએ વગર જરૂરના બે સાક્ષીઓ રજુ કર્યા જેઓ બંને ધણી મોટા ધર્મગુરુ છે. તેઓ પણ પોતાની જખાનીમાં ખુલ્લું કહે છે કે હિન્દુ ધર્મમાં માંસ ખાવાનું છે. તથા ખચાવ ના ખીજ સાક્ષીના પુસ્તક સત્યાર્થ પ્રકાશથી સિદ્ધ થાય છે કે મુસલમાની ધર્મમાં પણ માંસ ખાવાનું છે. સુધારામાં સાક્ષીઓ જણાવે છે કે હિન્દુ ધર્મમાં માંસ ખાવાનું છે પણ હમો જ્ઞાનતા નથી. એથી પ્રતિવાદીને જરાએ નુકસાન નથી અરજ કે તેઓ નહીં માને એ તેઓની

ખુશી પણ તેથી પ્રતિવાદીએ તમારા શાસ્ત્ર વિરૂદ્ધ થું કયું? તેણે તો પોતાના કુરાન તથા તમારા શાસ્ત્ર પ્રમાણે ભાષણ કર્યું. અને ન્યારે એ સાક્ષીઓ પોતાના ધર્મના પુસ્તકોને નહીં માને તો ફરી તેઓ હિન્દુ ક્યાં રહ્યા. આ સઘળા વાતોને ધ્યાનમાં લઈ હું પ્રતિવાદીને ધણી માન સાથે છોડી દઉં છું. આવા મોટા પ્રતિવાદી વિદ્વાનને નકામા તકલીફ આપી તેના બદલામાં રૂ. ૧૦૦ એક સો નુકસાનીના વાદી પાસેથી પ્રતિવાદીને અપાઈ છું.

આજુ કેસમાં નિયોગ વિષે જે અજવાળું પડ્યું તે વિષે ખાસ વિવેચન કરવા આ જગતમાં હું અગત્યનું જાણું છું. તે એ કે યુરૂપના કેટલાક વિદ્વાનોના મત છે કે માણસની ઉત્પત્તિ ધીમે ધીમે થઈ છે. હજારો વર્ષના સુધારાથી લાલનું માણસ સુધરીને થયું છે. શરૂ પેદાજેશમાં તે જનવર સરખાં હતાં. ફરી ધીમે ધીમે સુધરતાં ગયાં. ધીમે ધીમે સુધારનાર નીકળ્યાં એટલું જ નહીં. પણ યારવીન જેવાઓનો તો મતજ આ છે કે માણસની ઉત્પત્તિ જીવજંતુ આમાંથી થતી પશુઓમાંથી થઈ છે. તો થઈ શકે છે કે મનુજના પહેલાં દેરાની જેમ એક ખીજની મા બહેન વાપરતા હોય અને જેમ પશુમાં એ રિવાજ છે તેવા રીવાજ રહ્યો હોય ફરી મનુના વખતમાં સુધારો થઈ વંશ નષ્ટ થવાને વખતે જરૂરને માટે એક બાજકની ઉત્પત્તિ માટે એ નિયોગ રહ્યો (મનુ ૬, ૬૦) જેમકે સાક્ષી ના. ૧ની જખાનીથી જણાય છે. અને એટલાને પણ હેરાનીયનનું કામ તથા સાધુઓ આગળ નિન્દાપુકત ગણાવું. (મનુ ૬: ૬૬, ૬૮) જેમકે સાક્ષી ના. ૪ની જખાનીથી જણાય છે. અને

આ વાત ખીસ્તી, યાહુદી, તથા કરસામી ધર્મ વિરૂદ્ધ છે. આ ત્રણે ધર્મ માને છે કે પ્રથમ માણસ આદમ છે અને તે પૈગમ્બર હતા એટલે સુધારનાર માર્ગ ખતાવનાર શરૂથી જ છે અને શરીરમાં પણ શરૂથી જ છે. શુ. મો.

હરી તે નિયોગ તદ્દન મટી ગયો હતો. આ કેસ સિવાય મેં કદી નિયોગનું નામ પણ સાંભળ્યું નહોતું, તે દયાનંદજીના ખાસ ઉપદેશથી શરૂ થયો છે. હવે જો એનો પ્રચાર થયો તો યુરોપનો સુધરેલો દેશ હાલ વ્યભિચારને લીધે બગડેલો ગણાય છે, તેમાં ફરેચ દેશ એવો દુરદશામાં આવી પડ્યો છે કે લોકો પરણવાને પસંદ કરતા નથી અને બહાર ફરવું સામાન્ય થઇ ગયું છે તે પ્રમાણે હિન્દુસ્તાનમાં બગાડો વધશે એવી ધાસ્તી છે. એટલુંજ નહીં પણ તેથી વધારે બગાડો ફેલાશે. કારણ કે સુરૂપમાં તો વિવાહ કર્યા પછી એક તરફના બંધનમાં રહેવું પડે છે. પણ આ નિયોગ તો પરણેલાઓને વધારે સપડાવે છે, માટે એને અટકાવવાની ધણીજ જરૂર છે, હું એ

નિયોગને વ્યભિચાર માનું છું. પણ મારે અહિંસા સાથે કહેવું પડે છે કે ઇંગ્લેન્ડ સરકારના કાયદા બાંધનારી સભામાં બે મોટા ધર્માધ્યક્ષો હતાં છતાં તેઓએ એવા વ્યભિચાર માટે કોઈ રોકાણ કે યુનોહ અર્થે નથી, જેથી દરેક જગ્યા વેચ્યાઓના વધારો થતો જાય છે. એ કારણથી હું નિયોગ કરનારને પીનકકાઠ પ્રમાણે યુનોહનાર ઠેરવી શકતો નથી, અગરજો ખાસ અંતઃકરણ તેને યુનાહનું કામ જાણે છે. પણ હિન્દુઓના આગેવાનોને ભલામણ કરું છું કે તેઓ પોત પોતાની માતીમાં બંદોબસ્ત કરી કરી એ બુંડા કામનો પ્રચાર અટકાવે. અને એ વિષે હું વડી સરકાર ઉપર ભખાણ કરીશ. તા. ૧૭મી જુન સને ૧૯૦૬.

એસ. પી. જોકળ (બાકુબ)

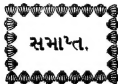
છવટમાં ખાદેમે ઇસ્લામ મોહમ્મદ હુસૈન ની મદદારા દીની બાઇઓ સામે એટલી અરજ છે કે આપણાં ગુજરાત દેશમાં આર્યો તરફથી જે જે ચોપડીઓ અથવા પુસ્તકો કે હેન્ડબુક્સો નિકળે તેને મહેરબાની કરી દબારા ઉપર પોસ્ટની મારફતે મોકલવા મહેરબાની કરશે કારણ કે આર્યો જે કામ કરવાના તેને તેઓ જનતા સુધી સંદેરના ઉલ્લાસોથી છુપાવવાની કોશિશ કરે છે. આજે તેઓના બધા ભખાણોના જવાબો કમલગ ૨૮ વર્ષથી સંદેરવાળા મીસાના ગુલામ મોહમ્મદ સાહેબ (૨૬) કુતોબખાના સાર્વકીયલવાળા જેવણે પુસ્તકનારૂપે કે ચોપડીનારૂપે બહાર પાડેલા છે તેનો જવાબ હજુ સુધી તેઓથી થયો નથી એટલુંજ નહીં પણ તે પુસ્તકોને મીસાનાએ ઇંગ્લેન્ડમાં કરાવી હિન્દુસ્તાન તથા પંજાબમાં પણ હજારો આર્યોમાં વહેંચાવી હતી પણ કોઈએ તેનો જવાબ આપ્યો નથી અને ઇન્સાલ્લાહ હજુ પણ અપાશે નહીં.

ખુદા પાકનો લાખ લાખ શુકર છે કે તેણે પ્રધર્મિઓના ખંડનો વિષે જે જે સગવટો અને કમતી હતી તે પણ પુરી કરાવી આપી છે. પણ તે સગવટોને તેની જગ્યા કામમાં લેવાની તોફાની મારા બાઇઓ વિષે તે માલેકથીજ આહું છું. વરસલાતો અલ્લાનખી.

લી૦ મોહમ્મદ હુસૈન

મેનેજર મદ્રેસા મોહમ્મદીયા અરબિયા.

સંદેર છ. મુરત.

બહિર ખબર.

“લોહફલક દિવસ” નામનું પુસ્તક તેના તરજુમો ગુજરાતી ભાષામાં થઈ ૫૦ રતલી રાશલ ગ્લેઝ વ્યાસ પેઝી ૨૮૮ પૃષ્ઠમાં આજીત બીજી છપાયો છે. એમાં કરતાએ માત્ર દિવસ ધર્મ તથા દરેકામી ધર્મનો મુકાબલો કરી બતાવ્યો હતો પણ ભાષાંતર કરનારે નોટમાં ખીસ્તી ધર્મનો તથા આર્ય સમાજવ્યવહારોનો પણ મુકાબલો કરી બતાવ્યો છે એમાં માત્ર મુકાબલોજ છે એમ નહિ પણ મુસલમાની ધર્મમાં ખુદાને કેમ માનવા, તથા શીરસ્તાઓને કેમ માનવા ? પેગમ્બરોને કેમ માનવા ? કીતાબોને કેમ માનવી ? હત્ય. તથા પાંચે બીનાએ દરિયામનું વર્ણન છે. ટુંકાશુથી નીકાલ, તલાક, હરામ, હલાલ, સલામ, પારકા ધર્મવાળાને નેહોતરું કરવું વગેરે પણ છે. પાદરીઓનાં ચોપાનિયાઓમાં દરેકામના ચંદ્ર ઉપર જે તેઓએ ધુળ ઉડાવી છે, તેના ઉત્તર આપી ને ધુળ તેઓના પર પાડી છે. અને લગભગ બધી શંકાઓના જવાબ એમાં છે દાખલા તરીકે કુરઆનની ફસાહત ઉપર શંકા તે બેબકથી લેવાયતું, કુરાનમાં આ-માને લાયક કદ નથી, તેમાં જનતમા ખાવાપીવાનું લખેલું છે. ચંદ્ર ફાટવાના ચમકારે ઉપર શંકા, જેલાર ઉપર શંકા, એકથી વધુ સ્ત્રીઓ સાથે નીકાલ કરવા ઉપર શંકા, તલાકપર શંકા, દત્તકપુત્ર લેવું (૨૬) પાતાની સ્ત્રીને મુકાબી દીધા પછી ફજરત મોદમ્મદ (સજા) સાહેબે નેહીની સાથે નીકાલ દીધા ને ઉપર શંકા, દહીસા પર પાંચ શંકા, મોરજ ઉપર શંકા, નમાઝ પર શંકા, મેનખરે શંકા, જકાતપર શંકા વગેરે. પારસીઓનાં પુરતોશથી દજરન મોદમ્મદ માટેના ભવિષ્યવાનપણની સાબતી દર્શાવી તથા નોટમાં આપાઓનાં ખંડન પણ થયું વધાયું છે. બીજી આજનીની પ્રગતિવાના ખાસ વેદના બદલમાં જેવા લાયક છે. કીમત રૂ. ૩. પોસ્ટ જુદું.

“કજરહાફલ દિવસ” નામનું પુસ્તક કે જે મોહતી રદમનુસાહ મોહાનરે મક્કા સાહેબનું અરબીમાં રચેલું છે તેના તરજુમો ગુજરાતી ભાષામાં કરી ગ્લેઝ ૫૦ રતલી કાગળ ઉપર વ્યાસ પેઝી ૫૦૦ ઉપર છપાવ્યા છે. એ આખી જગતના પાદરીઓને અડિત કરનાર છે. એવર કારણથી અરબી, તુરકી, ફ્રેન્ચ ભાષામાં ધણીવાર છપાયું છે. એમાં એક પ્રગતિવાના જ અધ્યાય છે. પ્રસ્તાવનામાં ફેટલીક ગાળુવાનંતજ બાળના કબી પાદરી કાનકરની મીઠનનુજ દક્કના ફેટલાક ફકરાઓનો જવાબ છે. પેહેલા અધ્યાયમાં બાઈબલનું વર્ણન છે તથા તેની ખસાની, ખાટારાની સાબતી છે. બીજા અધ્યાયમાં બાઈબલનાં ફેરકાર થવાનો સિદ્ધાંત તથા પાદરીઓના ધોકાઓના ઉત્તર છે. ત્રીજામાં નાસેજ મનસખનું વર્ણન છે, ચોથામાં ત્રીંદિયનું (તસલીમનું) ખાટારું બાઈબલથી તથા અરબી દાખલાઓથી છે. અને ત્રીંદિય વિશે તેઓના લીધેલા આધરનો ઉત્તર પણ છે. પાંચમામાં કુરઆનનું કલામુલ્લાહ થતું સિદ્ધ કરી કુરઆન ઉપર તેઓની પ્રાંદેલી શંકાઓનો ઉત્તર છે. તથા એની સાથે દહીસોનો ફેટલાક ફાલ તથા ને વિશેની શંકાઓનો ઉત્તર પણ છે. છઠ્ઠામાં ફજરત મોદમ્મદ (સજા) સાહેબની પેગમ્બરીની સાબતી છે, અને એની વચ્ચે બીજી ધણી બાળતો સમાવલી છે. દજરનની નુજુવન ધણી સારી રીતે તેઓની બાઈબલથી પણ સાબેત કરવામાં આવી છે, કી રૂ. ૩-૦-૦ પોસ્ટ જુદું.

સત્યાર્થ પ્રકાશનું ખંડન કી. રૂ. ૧૧ અને ઈકેશ કી. રૂ. ૧૧ એમાં આપાઓનો રત છે. ધણું ખરું તેઓના માનેલા પુરતોશથી અને ખાસ દયાનંદના પુરતોશથી દયાનંદીઓનાં ખંડન છે, એને પ્રગટ થવાને ૧૪ વર્ષ થયાં હજી કોઈએ જવાબ આપ્યા નથી.

લી૦ અબ્દુર રહીમ બિન મીયાના ગુલામ મોહમ્મદ હાજી હાફેજ સદિક.

મેનેજર કુતોબખાના સારિફીયહ મુ. રહિ, જી. મુરત.

